

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права

Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко
08 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІКРОЕКОНОМІКА»**

підготовки бакалавра

спеціальності

076 Підприємництво та торгівля

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Економіка бізнесу», 2024 року.

Розробник: Шевченко О.М., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, к.е.н., доцент

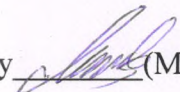
Погоджено

Гарант освітньої програми

 (О.В. Хадарцев)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу (М.Б. Чижевська)
«27» 08 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією ННІ ФЕУП

Протокол від «29» 08 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІ ФЕУП (Є.А. Карпенко)
«29» 08 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов’язкова		
Загальна кількість годин – 150				
Модулів – 1	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		1-й	1-й	1-й
		Семестр		
		2-й	2-й	2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції		
		24 год.	8 год.	0 год.
		Практичні, семінарські		
		26 год.	8 год.	0 год.
		Лабораторні		
		- год.		0 год.
		Самостійна робота		
		100 год.	134 год.	150 год
		Індивідуальна робота		
Не передбачено				
Вид контролю: диференційований залік				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50/100

для заочної форми навчання – 16/134

для дистанційної форми навчання – 0/150

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Завдання дисципліни – вивчення базових положень мікроекономічної теорії; набуття навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу до моделювання поведінки основних мікроекономічних суб'єктів; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля здобувачі повинні опанувати наступні загальноосвітні компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК2 Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.

СК3 Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК10 Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є навчальна дисципліна: «Політекономія».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмними результатами навчання згідно освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля є наступні:

ПРН1 Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН7 Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН12 Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

ПРН13 Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.

ПРН20 Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є допустимим у всіх складових навчальної дисципліни мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: диференційований залік; усне опитування; тестування; поточна контрольна робота; виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи та інші види індивідуальних та групових завдань.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії мікроекономіки. Споживчий вибір. Ринковий механізм та його елементи. Теорія виробництва

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Економічна теорія і мікроекономіка як її складова частина. Місце і роль мікроекономіки в системі економічних наук. Об'єкт і предмет мікроекономіки та її наукова проблематика. Сучасні напрями розвитку мікроекономіки: теорія ігор, теорія суспільного вибору, теорія вибору в умовах невизначеності і ризиків.

Суб'єкти й об'єкти економічних відносин на мікрорівні, їх взаємодія. Мета й особливості функціонування типових суб'єктів мікроекономіки.

Методологія мікроекономічного аналізу.. Економічне моделювання. Граничний і функціональний аналіз. Позитивна та нормативна мікроекономіка.

Практичне заняття № 1

Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача

Поняття потреби, класифікації потреб індивіда та мотивацій його поведінки. Ієрархія потреб Маслоу. Економічні і неекономічні блага, їх властивості та критерії класифікації.

Корисність благ як економічна категорія. Кардиналістський підхід до аналізу корисності. Загальна і гранична корисність. Відображення корисності за допомогою математичних функцій, способи її обчислення. Перший закон Госсена. Зв'язок корисності блага з його ціною та обсягом споживчого попиту.

Оптимізація споживчого вибору (рівновага споживача). Кардиналістський підхід до оптимізації споживчого вибору. Еквімаржинальний принцип, його універсальне значення для економічної теорії. Другий закон Госсена.

Уподобання як відправний фактор споживчого вибору. Система уподобань споживача, її основні елементи: здатність до ранжування доступних альтернатив, транзитивність уподобань, ненасичуваність благами. Зовнішні умови раціонального вибору: різноманітність благ та повна інформованість споживача.

Крива байдужості як модель споживчих уподобань (переваг). Карта кривих байдужості та їх властивості. Нахил кривої байдужості. Гранична норма заміщення двох благ (MRS) та способи її обчислення. Динаміка MRS у поясненні форми кривих байдужості.

Бюджетне обмеження споживача. Рівняння бюджетного обмеження та бюджетної лінії. Бюджетна лінія як модель споживчих можливостей. Карта бюджетних ліній, їх властивості. Ординалістський підхід до оптимізації споживчого вибору. Графічна модель внутрішньої та кутової оптимізації.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Аналіз поведінки споживача

Реакція споживача на зміну його доходу. Побудова лінії «дохід-споживання». Побудова лінії розширеного бюджетного обмеження. Графічний аналіз розподілу споживчих витрат і виявлення споживчих переваг. Розташування і нахил лінії «дохід-споживання» як критерій класифікації споживчих благ. Форма кривої «дохід-споживання» для різних груп благ. Нормальні і неякісні блага. Криві Енгеля. Закони Енгеля. Функції Торнквіста.

Реакція споживача на зміну цін товарів. Побудова кривої «ціна-споживання». Форма кривої «ціна-споживання». Побудова кривої індивідуального попиту.

Загальний ефект від зміни ціни блага та його складові: ефект заміщення й ефект доходу. Моделювання ефектів доходу і заміщення за концепцією Хікса та Слуцького. Особливості впливу ефектів доходу та заміщення на попит індивіда.

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія

Поняття ринкового попиту. Попит на економічні блага в умовах ринку досконалої конкуренції. Способи моделювання споживчого попиту: табличний, аналітичний та графічний.

Закон попиту. Функція попиту від ціни. Зміна величини попиту: переміщення вздовж кривої попиту. Нецінові фактори ринкового попиту. Зміна попиту під впливом нецінових факторів: графічна інтерпретація. Парадокси закону попиту: ефекти Веблена та сноба, причини їх існування.

Поняття ринкової пропозиції. Пропозиція благ в умовах ринку досконалої конкуренції. Способи моделювання пропозиції: табличний, аналітичний та графічний. Закон пропозиції. Функція пропозиції від ціни. Зміна величини пропозиції: переміщення вздовж кривої пропозиції. Нецінові фактори ринкової пропозиції благ. Зміна пропозиції під впливом нецінових факторів, її графічна інтерпретація. Виключення із закону пропозиції.

Взаємодія попиту і пропозиції: ринкова рівновага. Поняття рівноважної ціни, рівноважного обсягу, надлишку та дефіциту. Зміна стану рівноваги: павутиноподібна модель. Надлишок покупця та надлишок продавця, суспільні вигоди. Прикладні аспекти застосування аналізу рівноваги.

Поняття еластичності функції. Цінова еластичність попиту на благо. Коефіцієнт цінової еластичності попиту, способи його обчислення та діапазон значень. Типи цінової еластичності попиту.

Перехресна еластичність попиту на блага за їх ціною. Коефіцієнт перехресної еластичності попиту. Показники перехресної еластичності для благ-субститутів і комплементарних благ. Прикладне значення перехресної еластичності попиту.

Еластичність попиту за доходом. Коефіцієнт еластичності попиту за доходом, методи його обрахунку і параметри значень для нормальних та малоцінних благ.

Цінова еластичність пропозиції благ. Коефіцієнт цінової еластичності пропозиції, способи його обчислення і діапазон значень. Типи цінової еластичності пропозиції. Еластичність пропозиції за цінами факторів виробництва.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника

Аналіз ефективності виробництва у короткотерміновому періоді: одно-факторна виробнича функція. Поняття продуктивності факторів. Загальна, гранична і середня продуктивність фактора виробництва та їх графічне моделювання. Закон спадної граничної продуктивності. Еластичність виробництва: поняття, методика обчислення показників, діапазон змін.

Аналіз ефективності виробництва у довготерміновому періоді: двофакторна виробнича функція. Виробнича сітка й ізокванта. Карта ізоквант, форми і властивості ізоквант. Заміщення факторів виробництва. Гранична норма технологічного заміщення факторів (MRTS), способи її обчислення. Збільшення випуску за рахунок пропорційного нарощування затрат усіх факторів. Ефект масштабу виробництва: алгебраїчна і графічна інтерпретація. Виробнича функція фірми, її аналітичні характеристики. Класифікація виробничих функцій: Кобба-Дугласа

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Витрати і результати виробництва

Бюджетне обмеження виробника. Ізокоста. Карта ізокост. Оптимум (рівновага) виробника, його аналітичний і графічний аналіз. Ізокліналь. Виведення функції витрат виробництва.

Аналіз витрат виробництва у короткотерміновому періоді. Постійні, змінні, загальні, середні і граничні витрати фірми, їх алгебраїчна та графічна інтерпретація. Економічна взаємозумовленість показників витрат у короткотерміновому періоді. Закон зростання граничних витрат. Задача мінімізації витрат у короткотерміновому періоді.

Аналіз витрат фірми у довготерміновому періоді. Задача мінімізації витрат у довготерміновому періоді. Довготермінові загальні, середні і граничні витрати, їх алгебраїчна та графічна інтерпретація. Економічна взаємозумовленість показників витрат.

Практичне заняття № 6.

Змістовий модуль 2. Ринкові структури. Ціноутворення на ресурси. Рівновага та ефективність ринкової системи

Тема 7. Ринок досконалої конкуренції

Поняття економічної конкуренції і монополії. Ринкова структура, її характерні ознаки. Типи ринкових структур: досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія. Модель ринку досконалої конкуренції, її типові ознаки.

Ринкова стратегія конкурентної фірми у короткотерміновому періоді: пристосування до ціни і максимізація прибутку. Ринковий попит і крива попиту на продукт окремої конкурентної фірми. Економічна зумовленість ціни і показників середнього та граничного доходу конкурентної фірми. Два підходи до вибору обсягу виробництва: загальний і граничний аналіз прибутковості. Універсальне правило визначення обсягу виробництва ($MR = MC$). Основні випадки оптимізації становища конкурентної фірми у короткому періоді: прибутковість, беззбитковість, мінімізація збитків, припинення виробництва. Криві індивідуальної та галузевої пропозиції у короткому періоді.

Ринкова стратегія конкурентної фірми у довготерміновому періоді: пристосування до ціни з метою самоокупності. Графічна модель оптимізації конкурентної фірми у довготерміновому періоді. Криві індивідуальної та галузевої пропозиції у довготерміновому періоді.

Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Монопольний ринок

Модель ринку чистої монополії, її типові ознаки.

Ринкова стратегія фірми-монополіста у короткотерміновому періоді: призначення ціни та максимізація прибутку. Крива ринкового попиту за монополією як крива попиту на продукт єдиної фірми. Економічна взаємозумовленість ціни монополіста та показника його середнього доходу. Крива граничного доходу за монополією. Правило визначення ціни та обсягу виробництва фірмою-монополістом ($MR = MC$). Випадки оптимізації фірми-монополіста у короткотерміновому періоді діяльності. Причини неможливості виведення кривої пропозиції фірми в умовах ринку чистої монополії.

Ринкова стратегія фірми-монополіста у довготерміновому періоді: призначення ціни і максимізація прибутку. Графічна модель оптимізації фірми-монополіста у довготерміновому періоді.

Економічна ефективність чистої монополії. Цінова дискримінація. Монопольна влада, методи її виміру й регулювання: індекси Лернера та Герфіндала-Гіршмана.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Олігополія

Модель олігопольного ринку, її типові ознаки. Стратегічна взаємодія фірм в умовах олігополії. Оптимізація обсягу випуску олігополістом: дуополія Курно. Функції та криві реагування. Олігопольне ціноутворення: модель «ламаної» кривої попиту, модель Бертрана, ціноутворення за принципом «витрати плюс прибуток», модель картельного ціноутворення «лідерство в цінах». Цінові війни та їх руйнівні наслідки.

Ефективність олігопольної конкуренції та можливості її державного регулювання.

Практичне заняття № 9.

Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції

Модель ринку монополістичної конкуренції, її типові ознаки.

Ринкова стратегія фірми монополістичного конкурента у короткотерміновому періоді: призначення ціни та максимізація прибутку за універсальним правилом $MR = MC$. Випадки поведінки монополістичного конкурента у короткотерміновому періоді.

Ринкова стратегія фірми монополістичного конкурента у довготерміновому періоді: пристосування до ціни з метою самоокупності. Графічна модель оптимізації фірми монополістичного конкурента у довготерміновому періоді.

Ефективність нецінової конкуренції фірм. Уплив реклами на обсяг продажу.

Практичне заняття № 10.

Тема 11. Ринок праці

Попит на трудові послуги в умовах конкурентного ринку праці. Заробітна плата як ціна праці. Конкурентний механізм формування заробітної плати. Формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту на працю в умовах вільної конкуренції. Індивідуальна функція пропозиції праці. Ринкова пропозиція трудових послуг на конкурентному ринку праці.

Ринки трудових послуг із недосконалою конкуренцією. Попит на працю та формування заробітної плати в умовах монопсонії та монополії. Вплив профспілок на встановлення рівня заробітної плати. Механізм формування заробітної плати в умовах двосторонньої монополії. Роль держави у встановленні мінімального рівня заробітної плати.

Практичне заняття № 11.

Тема 12. Ринок капіталу

Виробничий капітал як ресурс тривалого використання. Вартісне оцінювання виробничого капіталу, кредитний механізм розширення його запасу. Позичковий процент як прокатна ціна кредитних ресурсів. Номінальна і реальна ставка позичкового процента. Вплив процентної ставки на інвестиційні рішення господарюючих суб'єктів.

Індивідуальна функція пропозиції заощаджень: модель міжчасового вибору домогосподарства. Гранична норма часової переваги (MRTP). Міжчасове бюджетне обмеження, міжчасова рівновага. Ефекти доходу і заміщення в результаті зміни ставки процента.

Індивідуальна функція попиту фірми на позичковий капітал. Вплив норми прибутку на міжчасовий вибір фірми. Аналіз вигідності інвестицій в основний капітал: порівняння показників теперішньої (PV) та майбутньої (FV) вартості грошей.

Рівновага на ринку позичкового капіталу. Процентна ставка як рівноважна ціна капіталу.

Практичне заняття № 12.

Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання

Поняття ринкової рівноваги, її аналіз. Часткова та загальна рівновага. Ефект зворотного зв'язку. Закон Вальраса.

Рівновага в економіці обміну. Необхідність та вигоди ринкового обміну. Порівняння граничних норм заміщення для пар товарів, що обмінюються. Діаграма Еджворта. Ефективність при обміні. Крива контрактів. Парето-ефективний розподіл. Крива можливостей споживачів. Загальна рівновага за Парето.

Ефективність у виробничій сфері. Розподіл виробничих ресурсів, діаграма Еджворта. Крива виробничих контрактів. Парето – оптимальний розподіл ресурсів. Ефективність на конкурентних ринках товарів.

Загальна рівновага та економіка добробуту. Сукупна (зведена) ефективність конкурентних ринків. Причини обмеженої здатності ринкового регулювання. Оптимум та квазіоптимум ринкової системи.

Позаринкові (зовнішні) ефекти, їх економічний зміст. Поняття про зовнішні ефекти. Суспільні та приватні витрати (вигоди). Корируючі податки та субсидії. Теорема Коуза-Стіглера.

Громадські блага і громадський вибір. Поняття громадських благ. Приватні та громадські блага. Попит на громадські блага й ефективний їх обсяг. Забезпечення громадськими благами: можливість ринку і держави.

Економічна роль держави у ринковій економіці. Необхідність та причини втручання держави в економічні процеси за ринкових умов. Функції держави. Позитивний (описовий) аналіз поведінки уряду. Застосування теорії громадського вибору у поведінці уряду.

Практичне заняття № 13.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ. занят.	лаб. анят	інд. работ.	самост. работ.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії мікроекономіки. Споживчий вибір. Ринковий механізм та його елементи. Теорія виробництва						
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	9	1	2	-	-	6
Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	11	1	2	-	-	8
Тема 3. Аналіз поведінки споживача	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Витрати і результати виробництва	12	2	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	68	10	12	-	-	46
Змістовий модуль 2. Ринкові структури. Ціноутворення на ресурси. Рівновага та ефективність ринкової системи						
Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Монопольний ринок	12	2	2	-	-	8
Тема 9. Олігополія	12	2	2	-	-	8
Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	12	2	2	-	-	8
Тема 11. Ринок праці	12	2	2	-	-	8
Тема 12. Ринок капіталу	12	2	2	-	-	8
Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання	10	2	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	82	14	14	-	-	54
Усього годин	150	24	26	-	-	100

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ. занят.	лаб. анят	інд. работ.	самоств. работ.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії мікроекономіки. Споживчий вибір. Ринковий механізм та його елементи. Теорія виробництва						
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	11	1	2	-	-	8
Тема 3. Аналіз поведінки споживача	12	-	-	-	-	12
Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	12	1	-	-	-	11
Тема 6. Витрати і результати виробництва	12	1	2	-	-	9
Разом за змістовим модулем 1	68	6	6	-	-	56
Змістовий модуль 2. Ринкові структури. Ціноутворення на ресурси. Рівновага та ефективність ринкової системи						
Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	12	-	-	-	-	12
Тема 8. Монопольний ринок	12	-	-	-	-	12
Тема 9. Олігополія	12	-	-	-	-	12
Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	12	-	-	-	-	12
Тема 11. Ринок праці	12	-	-	-	-	12
Тема 12. Ринок капіталу	12	2	2	-	-	8
Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	82	2	2	-	-	78
Усього годин	150	8	8	-	-	134

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ. занят.	лаб. занят	інд. робот.	самост. работ.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи теорії мікроекономіки. Споживчий вибір. Ринковий механізм та його елементи. Теорія виробництва						
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	9	-	-	-	-	9
Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	11	-	-	-	-	11
Тема 3. Аналіз поведінки споживача	12	-	-	-	-	12
Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Витрати і результати виробництва	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	68	-	-	-	-	68
Змістовий модуль 2. Ринкові структури. Ціноутворення на ресурси. Рівновага та ефективність ринкової системи						
Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	12	-	-	-	-	12
Тема 8. Монопольний ринок	12	-	-	-	-	12
Тема 9. Олігополія	12	-	-	-	-	12
Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	12	-	-	-	-	12
Тема 11. Ринок праці	12	-	-	-	-	12
Тема 12. Ринок капіталу	12	-	-	-	-	12
Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	82	-	-	-	-	82
Усього годин	150	-	-	-	-	150

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Семінарські заняття не передбачені			

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1.	Тема. Предмет і метод мікроекономіки 1. Мікроекономіка як складова економічної теорії. 2. Проблема обмеженості ресурсів і необхідність вибору. 3. Суб'єкти та об'єкти мікроекономіки. 4. Методологія мікроекономічного аналізу.	2	-	-
2.	Тема. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача 1. Поняття корисності. Загальна і гранична корисність. Перший закон Госсена. 2. Оптимізація споживчого вибору в кардиналізмі. Другий закон Госсена. 3. Основні аксіоми ординалізму і фактори споживчого вибору. 4. Криві байдужості та їх властивості. Гранична норма заміщення благ. 5. Бюджетне обмеження. Оптимізація споживчого вибору в ординалізмі.	2	2	-
3.	Тема. Аналіз поведінки споживача 1. Реакція споживача на зміну доходу. Крива «дохід-споживання». 2. Реакція споживача на зміну цін благ. Крива «ціна-споживання». 3. Ефект заміщення та ефект доходу.	2	-	-
4.	Тема. Попит і пропозиція, їх взаємодія 1. Попит: види та фактори впливу на нього. 2. Пропозиція: види та фактори що впливають на неї. 3. Еластичність попиту: суть, види та фактори впливу 4. Еластичність пропозиції: суть та фактори впливу.	2	2	-
5.	Тема. Варіації факторів виробництва. Оптимум товаровиробника 1. Виробнича функція у короткому періоді. 2. Виробнича функція у довгостроковому періоді. Ізокванта. Заміщення факторів.	2	-	-

	3. Ізокости. Оптимум (рівновага) товаровиробника. 4. Ефект масштабу виробництва.			
6.	Тема. Витрати і результати виробництва 1. Витрати виробництва у короткотерміновому періоді. 2. Витрати виробництва у довгостроковому періоді. 3. Доходи підприємства. Прибуток і його максимізація.	2	2	-
7.	Тема. Ринок досконалої конкуренції 1. Модель ринку досконалої конкуренції та її ознаки. 2. Економічний вибір досконалого конкурента у короткотерміновому періоді. 2. Економічний вибір досконалого конкурента у довготерміновому періоді. 4. Ефективність досконалої конкуренції.	2	-	-
8.	Тема. Монопольний ринок 1. Модель ринку чистої монополії та її ознаки. 2. Економічний вибір монополіста у короткотерміновому періоді. 3. Економічний вибір монополіста у довготерміновому періоді. 4. Способи виміру монопольної влади. Цінова дискримінація. 5. Ефективність чистої монополії.	2	-	-
9.	Тема. Олігопольний ринок 1. Модель олігопольного ринку та її ознаки. 2. Економічний вибір фірм в умовах олігополії. Основні моделі олігополії. 3. Ефективність олігопольної конкуренції.	2	-	-
10.	Тема. Ринок монополістичної конкуренції 1. Модель ринку монополістичної конкуренції та її ознаки. 2. Економічний вибір монополістичного конкурента у короткостроковому періоді. 3. Економічний вибір монополістичного конкурента у довгостроковому періоді. 4. Нецінова конкуренція. 5. Ефективність монополістичної конкуренції.	2	-	-
11.	Тема. Ринок праці 1. Праця як фактор виробництва: попит пропозиція та ціна. 2. Ринок праці за умов досконалої конкуренції. 3. Ринок праці з недосконалою конкуренцією.	2	-	-
12.	Тема. Ринок капіталу 1. Сутність і особливості ринку капіталу. 2. Дисконтована вартість. 3. Ціноутворення на ринку капіталу. Прийняття фірмою рішення про інвестиції.	2	2	-
13	Тема. Загальна рівновага конкурентних ринків.	2	-	-

	Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання 1. Поняття загальної рівноваги. 2. Загальна рівновага та ефективність. 3. Загальна рівновага та економіка добробуту. 4. Позаринкові (зовнішні) ефекти, їх економічний зміст. 5. Громадські блага і громадський вибір.			
26	Усього	26	8	-

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Самостійна робота є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей здобувачів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Основними видами завдань для самостійного опрацювання є: опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до практичних занять; опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни; підготовка до виконання поточної контрольної роботи (тестування); відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри); виконання контрольних робіт (для дистанційної форми навчання), підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1.	Тема. Предмет і метод мікроекономіки Різниця між мікроекономікою та політичної економією. Принцип альтернативності витрат. Мотивація економічних витрат суб'єктів мікроекономіки. Специфічні методи мікроекономічного аналізу. Роль позитивного і нормативного аналізів у дослідженні економічних явищ.	6	8	9
2.	Тема. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача Аксиомах порядкового підходу. Прикладне значення закону Госсена. Основні причини порушення рівноваги споживача.	8	8	11

	Фактори впливу на економічний вибір споживача. Ключова відмінність кількісної та порядкової концепції до аналізу поведінки споживача. Наведіть приклади практичного застосування теорій споживчого вибору. Еквімаржинальний принцип максимізації корисності споживача.			
3.	Тема. Аналіз поведінки споживача Сутність понять суперіорних і інферіорних товарів. Парадокс Гіффена. Схожість і відмінність ефекту Веблена та ефекту сноба Кут нахилу графіку «дохід-споживання» для різних пар товарів. Проілюструйте криві Енгеля в сучасній інтерпретації Торнквіста Практичне значення кривої «дохід-споживання» і кривих Енгеля для розвитку економіки. Відмінні риси моделей розкладання загального ефекту на ефект заміщення та ефект доходу Хікса і Слуцького.	8	12	12
4.	Тема. Попит і пропозиція, їх взаємодія Різниця поняття «попит» від поняття «пропозиція». Сутність ціни попиту та ціни пропозиції. Проблема сталості ринкової рівноваги. Стійкість ринкової рівноваги. Вплив еластичність попиту за ціною на дохід виробника. Вплив еластичність попиту за ціною на розподіл податкового тягара між покупцями і підприємцями. Наведіть приклади практичного застосування розрахунків еластичності попиту і поясніть їх значення. Сутність дугової еластичності попиту. Цінова еластичності попиту на окремих ділянках лінії попиту.	8	8	12
5.	Тема. Варіації факторів виробництва. Оптимум товаровиробника Зв'язок між обмеженістю економічних ресурсів і їхньою вартістю та ефективністю їх використання. Зміст та відмінність технічної ефективності і економічної ефективності використання факторів виробництва. Вплив траєкторії розвитку фірми на економію від масштабу.	8	11	12

6.	Тема. Витрати і результати виробництва Відмінність витрат у коротко- і довгостроковому періоді. Різниця між явними і неявними витратами. Різниця між доходом підприємства та продуктом. Нормальний прибуток та його призначення.	8	9	12
7.	Тема. Ринок досконалої конкуренції Причина відсутності прибутку в довгостроковому періоді. Критерії ефективного використання ресурсів на ринку досконалої конкуренції.	8	12	12
8.	Тема. Монопольний ринок Причини неефективного використання ресурсів в умова чистої монополії. Цінова дискримінація: позитивні та негативні риси. Економічна ефективність монопольного ринку.	8	12	12
9.	Тема. Олігополія Наведіть приклади використання «дилеми ув'язнених» для українських олігополістів. Основні відмінності моделі Штакельберга від моделі Курно. Відмінності моделі «ламаної кривої попиту» від моделі картелю. Порівняйте економічну ефективність олігополії з монопольним ринком.	8	12	12
10.	Тема. Ринок монополістичної конкуренції Економічні ситуації у поведінки монополістичного конкурента на ринку. Ефективність проведення рекламної компанії для фірми в умовах монополістичної конкуренції Сутність економічної ефективності ринку монополістичної конкуренції.	8	12	12
11.	Тема. Ринок праці Особливості ринку праці у порівнянні з іншими факторами виробництва. Різниця ринку праці за умов досконалої та недосконалої конкуренції. Особливості двосторонньої монополії на ринку праці. Наслідки монополізації ринку праці профспілками. Наслідки монополізації ринку праці спілками роботодавців.	8	12	12
12.	Тема. Ринок капіталу Зв'язок між попитом на інвестиції та попитом на готову продукцію. Сутність лізингової варті тості капітальних ресурсів і в якому співвідношенні вона знаходиться зі ставкою банківського процента за користування кредитом.	8	8	12

	Недолік бухгалтерського методу оцінювання прибутковості інвестицій.			
13.	Тема. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання Сутність теореми Коуза. Роль ефекту зворотного зв'язку в ринковій економіці. Відмінність між поняттями «часткова рівновага» і «загальна рівновага». Основні перешкоди для досягнення Парето-ефективного розміщення ресурсів, що існують у реальній економіці. Державне корегування зовнішніх негативних і позитивних ефектів. Економічні функції держави на мікрорівні.	6	10	10
	Разом	100	134	150

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються практичні завдання: розрахункові, тестові.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

**16. Розподіл балів, які отримують здобувачі
а) для денної форми навчання**

**Нарахування балів* з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»
за видами робіт**

Види робіт/контролю	Перелік тем												
	Тема 1 Предмет і метод мікроекономіки	Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	Тема 3. Аналіз поведінки споживача	Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	Тема 6. Витрати і результати виробництва	Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	Тема 8. Монопольний ринок	Тема 9. Олігополія	Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	Тема 11. Ринок праці	Тема 12. Ринок капіталу	Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання
	Практичне заняття												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування			2	2		2	2	2	2	2		2	2
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	4	4	6	6	4	6	6	6	6	6	4	6	6
Диференційований залік	30												
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100												

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

б) для заочної форми навчання

**Нарахування балів* з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»
за видами робіт**

Види робіт/контролю	Перелік тем												
	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	Тема 3. Аналіз поведінки споживача	Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	Тема 6. Витрати і результати виробництва	Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	Тема 8. Монопольний ринок	Тема 9. Олігополія	Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	Тема 11. Ринок праці	Тема 12. Ринок капіталу	Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання
	Практичне заняття												
		1		2		3						4	
Опитування		2		2		2						2	
Тестування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання практичних завдань		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	4	7	4	7	5	7	5	5	5	5	5	7	4
Диференційованний залік	30												
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100												

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

в) для дистанційної форми навчання

**Нарахування балів* з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»
за видами робіт**

Види робіт/контролю	Перелік тем												
	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	Тема 2. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	Тема 3. Аналіз поведінки споживача	Тема 4. Попит і пропозиція, їх взаємодія	Тема 5. Варіації факторів виробництва. Оптимум виробника	Тема 6. Витрати і результати виробництва	Тема 7. Ринок досконалої конкуренції	Тема 8. Монопольний ринок	Тема 9. Олігополія	Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції	Тема 11. Ринок праці	Тема 12. Ринок капіталу	Тема 13. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання
	35						35						
	30												
	100												

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
29-35	Завдання контрольної роботи вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, (не менше 90% потрібної інформації)
22-28	Завдання контрольної роботи вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, (не менше 75% потрібної інформації)
15-21	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу (не менше 60% потрібної інформації)
8-14	Завдання контрольної роботи вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1-7	Завдання контрольної роботи із суттєвими помилками або відсутнє вирішення завдання (менше 15% потрібної інформації)
0	Відповідь відсутня.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях (усні відповіді на заняттях, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку) допускається до підсумкового контролю з дисципліни. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Шевченко О.М. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Мікроекономіка» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузей знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 32 с.

2. Шевченко О.М. Методичні вказівки до проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузей знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. 114 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Doug Curtis and Ian Irvine Microeconomics: Markets, Methods, and Models Lyryx. 2017 454 p.

2. Васильєв С.В., Кобець Є.А., Масляєва О.О. Мікроекономіка: навч. посіб. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 310 с.

3. Економікс. Ч. 1. Вступ до економікса. Мікроекономіка: навч. посіб. / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк : СПД Гадяк Ж. В. «Волиньполіграф», 2021. 320 с

4. Каменева Н.М., Косич М.В., Александрова О.Ю., Мозгова О.Т. Мікроекономіка: Навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ. 2022. 305 с

5. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.

6. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. 2 видання переробл. і доповн. К.: Знання, 2008. 679 с. (Класичний університетський підручник)

7. Мікроекономіка: підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ: Видавництво Ліра-К. 2023. 420 с.

8. Шевченко О.М. Мікроекономіка: навчально-методичний посібник для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання. Полтава: ПолтНТУ, 2015. 456 с.

Допоміжна

1. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 404 с.

2. Кулішов В.В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум / Навчальний посібник, 2-ге видання, стереотипне. Львів: «Магнолія плюс», 2005. 331 с.

3. Мікроекономіка: практикум: Навч. посіб. / За ред. В. Д. Базилевича. 3-те вид., стер. К.: Знання, 2012. 491 с.
4. Наріжна Л.Д. Мікроекономіка в схемах: Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2007. 160 с.
5. Слухай С. В. Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ : Аграр Медіа Груп, 2015. 374 с.
6. Поплавська Ж.Б., Криса О.Й. Мікроекономіка. Теорія і практика управлінської економіки: Навч. посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. К.: Алерта, 2012. 272 с.
7. Решетило В.П., Ачкасов А.Є., Островський І.А., Тимофієва С.Б. Мікроекономіка. Тренінг-курс: навч. посібник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2-ге вид., випр. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 265 с.
8. Рудий М.М. Мікроекономіка: Навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Каравела 2010. 360 с.
9. Шевченко О.М., Гук О.В., Мохонько Г.А., Старченко І.Ю. Адаптивний механізм конкурентного управління фінансовою безпекою інноваційно орієнтованого підприємства в контексті діджиталізації. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 1 (260) С. 59-66.
10. Shevchenko O.M., Selezen O.M., Skrypnyk V.V., Alekseienco A.S. Forecasting analysis of economic activity of innovative industrial enterprises in the system of social responsibility of business, international marketing and cost management *Формування ринкових відносин в Україні*. 2024. № 1 (260) С. 51-59.

19. Інформаційні ресурси

1. Шевченко О.М. Дистанційний курс навчальної дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка. 2024. (Інтернет-ресурс дистанційного навчання, URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4337>)